

Het heiligenboek

Ignatius van Loyola. Soldaat van Jezus (1) Tom Zwaenepoel

Heiligen zetten anderen aan tot heiligheid. Hun levenswijze, hun gedachten en woorden inspireren familieleden, vrienden, collega's, gelijkgezinden. Zo ontpoppen de leermeesters zich als fakkels van voorbeelden. Heiligen openen zich voor het vuur van de bovennatuurlijke liefde en laten zich door haar ontvlammen om hun warmte door te geven aan anderen. Hierdoor staat hun naam door de eeuwen heen gegrift in eenvoud en voorbeeld. Heiligen zijn echter meer dan antieke beelden of oude gedachten die wat verweesd verdwalen in de moderne tijd. Ook voor ons ontpoppen ze zich als eerlijke levensgidsen met een onbeschrijfbaar geestelijke rijkdom en een omvangrijke encyclopedie van levenswijsheid. Ze zijn als sterren aan het firmament die ons levenspad verlichten, ons begeleiden tijdens de zoektocht naar het leven en ons leiden naar waar geluk. Ze verblijden ons, tot diep in ons hart, diep in onze ziel. De 'moderne mens' van de eenentwintigste eeuw heeft meer dan ooit nood aan heiligen die aanmoedigen, bijsturen en leiden. Een van de 'grote heiligen' van de katholieke Kerk is ongetwijfeld Ignatius van Loyola. Tijdens een toespraak tot de deelnemers aan een pelgrimstocht van de Socië-

teit van Jezus beschreef paus Benedictus XVI hem op 22 april 2006 als volgt: „Ignatius is een man van God, een man van innig gebed, van wie het middel- en hoogtepunt de dagelijkse eucharistieviering was. Zo liet hij zijn leerlingen een kostbaar geestelijk erfgoed na.” Ignatius beantwoordt de oproep van de Heilige Vader om terug te keren naar de kern van het geloof, het hart van de Kerk, dat in de dagelijkse eucharistieviering en de aanbidding van het allerheiligste ligt. Maar wie is deze 'man van God'? Iñigo wordt in 1491 geboren op het slot Loyola (bij Azpeitia in Baskenland) als jongste zoon van een kroostrijk gezin. Beide ouders verliest hij op jeugdige leeftijd. Met het oog op een militaire carrière wordt hij page aan het hof van de Spaanse koning Ferdinand II van Aragon, waar hij zijn passie voor wapens en ridders kan uitleven. Tijdens de Franse belegering van Pamplona (1521) wordt Iñigo, intussen al officier, geraakt door een kogel. Hij is lange tijd bedlegerig. Na zijn genezing leeft hij een lange tijd als kluizenaar in Manresa, bij Barcelona, en legt hij de basis voor zijn *Exercitia spiritualia* (geestelijke oefeningen). Vervolgens onderneemt hij een pelgrimstocht naar Jeruzalem en studeert hij in Barcelona, Alcalá

de Henares en Salamanca. Na zijn filosofiestudies in Parijs legt hij met zes metgezellen de geloften van armoede en kuisheid af (1534). De nieuwe orde krijgt een militaire naam: *Compagnia di Gesù*, Sociëteit van Jezus. In Venetië wordt Iñigo, die voortaan Ignatius heet, samen met Franciscus Xaverius en Petrus Faber tot priester gewijd (1537). Zijn plan om het geloof in Jeruzalem te prediken, wordt wegens oorlogsdreigingen geen werkelijkheid. Hij vertrekt naar Rome, waar Paulus III in 1540 de nieuwe jezuïetenorde bevestigt. Een jaar later wordt Ignatius verkozen tot generaal-overste. In die tijd schrijft hij de 'grote kloosterregels' en voleindigt hij de geestelijke oefeningen (1548). Tijdens zijn laatste levensjaren lijdt hij aan de gal, een kwaal die mede wordt veroorzaakt door de discussies met Paulus IV, die hem bepaalde wijzigingen van zijn constituties opdringt. Ignatius sterft in 1556. Met de stichting van een nieuwe kloosterorde geeft Ignatius een antwoord op het stukgaan van het 'gesloten systeem' van de katholieke Kerk in de late middeleeuwen, die zoals de samenleving in meerdere domeinen uit is elkaar gevallen. Behalve de klassieke geloften van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid beloven de je-

zuïeten ook volstreekte gehoorzaamheid aan de paus. Strakke gemeenschapsregels zoals een habijt of vaste gebedstijden zijn er niet. Jezuïeten willen vooral de apostelen evenaren met betrekking tot hun missieactiviteit (de pas ontdekte 'verre landen' Afrika, Japan, China en Amerika) en het protestantisme in Europa bestrijden. Ze zoeken God vanuit hun eigen charisma en in de realiteit van deze wereld. Hun zoektocht is een proces van verdieping.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

19 december, 21.30 uur, VRT één. Aflevering 9 van de docuserie *De Marollen*, over het dagelijkse leven in deze bekende en beruchte Brusselse wijk.

19 december, 23.35 uur, Canvas. *Corps étrangers*, Belgische documentaire (2011) van Christophe Hermans over een jongeman die kampt met overgewicht als gevolg van psychosociale problemen.

20 december, 21.30 uur, VRT één. In *Koppen XL* de ITV-reportage *De Walton zesling*. Het duurde bijna een decennium vóór ze opnieuw op tv wilden komen. En wat blijkt? De zesling uit Liverpool die in 1983 wereldnieuws werd, is in Groot-Brittannië nog altijd een begrip.

20 december, 21.10 uur, Canvas. Slot van de tweedelige documentaire *Triq Slama Mohammed*. Reis in vrede, over de 73-jarige Marokkaan Mohamed Abdeslam die al een halve eeuw in België woont. In dit deel zoekt Mohammed in Noord-Marokko sporen van zijn jeugd.

20 december, 22.05 uur, Canvas. Aflevering 2 van de vierdelige BBC-serie *Inside the Human Body*, vandaag over ons brein.

De vrome kudde

Doktersadvies Ingezonden door Urbain Vrijdaghs

Mijn dokter zegt:

Wodka en ijsblokjes zijn slecht voor de nieren.
Rum en ijsblokjes zijn slecht voor de lever.
Gin en ijsblokjes zijn slecht voor de hersenen.
Whisky en ijsblokjes zijn slecht voor het hart.

Ik heb de indruk dat die ijsblokjes voor alles slecht zijn!

Zin in een ijsje Ingezonden door Alfons Jacobs en Herman Reyns

Oma heeft zin in een ijsje.
Opa biedt galant aan om haar dat ijsje te halen.

– Wat voor ijsje wil je?

– Een hoorntje met een bolletje vanille en een bolletje chocolade. Zal ik het even voor je opschrijven?

– Nee, dat hoeft niet.

– Echt niet?

– Nee, echt niet. Ik ben heus nog wel in staat zoiets simpels te onthouden.

Komt opa terug met twee zakken friet! Waarop oma:

– Zie je nou wel, ik had het toch moeten opschrijven. Je bent de mayonaise vergeten!

schepping	mondeling	verborg	in het jaar	plezier	inwendig orgaan	echtgenoot	gezichtsbearing	vis
↳		↓	6	↓	Bijbelse man	↓	1	↓
omgeving	forum					5		
↳					hemellichaam	↳		
					telefonisch bericht			
vat		4		boom	onderwerp		verdieping	
snijwerktuig		bedeesd	↳	↳	↳	3	↳	dikke wortel
↳		↳		Europeaan	↳		te koop	↳
				zangstem			gestold vleesnat	↳
mikpunt	drinkgerei	↳	↳		geestdrift	↳	↳	
	voorzetsel				slee			
7	↳			vriend	↳			8
lengtemaat	↳						deel v.e. oor	2

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **MEDAILLE**

1	2	3	4	5	6	7	8

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven** • Vrome Kudde, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.